

INSON VA QONUN

SUN'IY INTELLEKT BILAN HUQUQNI TUSHUNISH OSONROQ!

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasidan iqtiboslar

Tarix davomida qanday og'ir sinovlarga duch kelmaylik, biz avvalo birdamlikdan kuch oldik. Mashaqqatli kunlarda odamlarimiz, mahalla ahli yelkadosh bo'lib qiyinchiliklarni yenggan. Oila – oilaga, qo'shni – qo'shniga ko'mak berib yashagan. Biz mana shunday o'ta noyob qadriyatimizga doimo sodiq qolishimiz, yosh avlodimizni ayni shu ruhda tarbiyalashimiz kerak.

Hammamizga ayonki, Mirzo Ulug'bek bobomiz bundan olti asr muqaddam insoniyat uchun yulduzlar xaritasini yaratgan edi. Bugun esa biz hozirgi va kelajak avlodlarimiz uchun baxtli hayotga olib boradigan yo'l xaritasini yaratishimiz lozim.

Takror aytaman, yurtimizdagi keng ko'lamli yangilanishlar davrida ochiqlik siyosatidan hech qachon ortga qaytmaymiz. So'z va matbuot erkinligini ta'minlash ustuvor vazifamiz bo'lib qoladi.

“Adolat” milliy huquqiy axborot markazi jamoasi
Siz azizlarni kirib kelayotgan

YANGI – 2026-YIL

bilan samimiy muborakbod etadi.

Xonadonlarimizdan tinchlik-xotirjamlik,
fayzu baraka va shodu xurramlik arimasin!

2026

KUN NAFASI

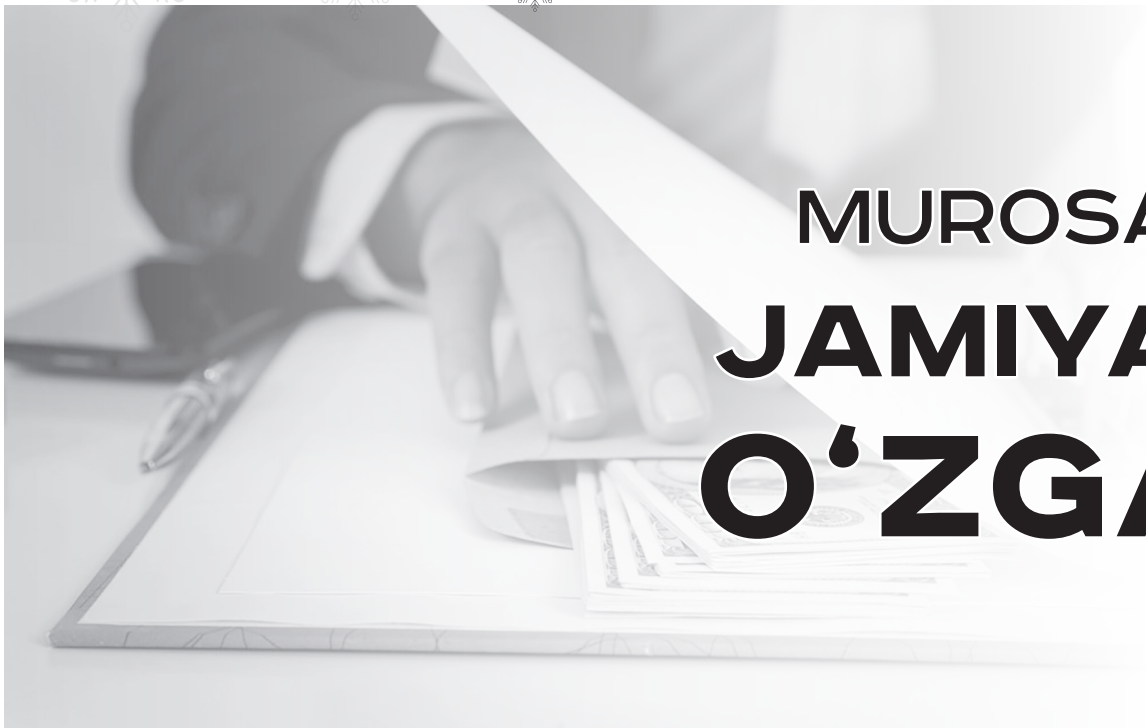
22-DEKABR

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi delegatsiyasi “Zero bureaucracy” islohotlari doirasida Birlashgan Arab Amirliklari Adliya vazirligiga tashrif buyurdi. Uchrashuvlarda davlat xizmatlarini soddalashtirish, raqamlashtirish va inson manfaatiga yo'naltirish bo'yicha BAAning ilg'or tajribasi muhokama qilinib, fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etishni soddalashtirish, yagona raqamli yondashuvni joriy etish, e-notariat va masofaviy xizmatlar, mediatsiya orqali nizolarni sudgacha hal etish hamda biznes va investorlar uchun huquqiy aniqlikni kuchaytirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi. Tomonlar 2026–2027-yillarga mo'ljallangan qo'shma faoliyat rejasi, pilot loyihalar va mutaxassislar almashuvini yo'lga qo'yish bo'yicha kelishuvlarga erishdilar.

23-DEKABR

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining navbatdagi majlisida Adliya vazirligi tomonidan ishlab chiqilgan qonun loyihalari ko'rib chiqildi. Xususan, “Sud-ekspertlik faoliyati to'g'risida”gi qonun loyihasi ikkinchi o'qishda qabul qilinib, Senatga yuborildi. Shuningdek, “O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida”gi qonun loyihasi ham deputatlar tomonidan ma'qullandi.

Diqqat! Gazetadagi asosiy kontentlar Sun'iy intellekt yordamida tayyorlangan.



MUROSASIZ MUNOSABAT JAMIYATNI TUBDAN O'ZGARTIRADI



Korrupsiya faqat ayrim mansabdor shaxslarning qonunbuzarlighi emas, balki davlatning ijtimoiy-iqtisodiy rivoji, inson huquqlari va jamiyatdagi ishonch muhitiga bevosita xavf soluvchi tizimli muammodir. Shu ma'noda, korrupsiyaga qarshi kurashishga faqatgina davlat siyosatining alohida yo'nalishi sifatida emas, balki davlat boshqaruvi, huquqiy madaniyat va fuqarolik faolligini qamrab oluvchi kompleks jarayon sifatida qaralishi lozim.

Korrupsiya jamiyatda "norma" sifatida qabul qilingan joyda eng yaxshi qonun ham to'g'ri ishlamaydi. Shu sababli, huquqiy islohotlar huquqiy madaniyat bilan bir qadamda borishi shart.

So'nggi yillarda O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida tizimli va izchil islohotlar amalga oshirildi. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qonunchilik bazasi tubdan yangilandi, Prezident farmon va qarorlari, davlat dasturlari qabul qilindi. Oliy Majlis palatalarida tegishli qo'mitalar faoliyati yo'lga qo'yilib, Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi hamda Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining tashkil etilishi institutsional boshqaruvni mustahkamladi.

Bu jarayonlar xalqaro hamjamiyat tomonidan ham e'tirof etilmoqda. Xususan, 2021-yilda O'zbekiston Xalqaro ochiq ma'lumotlar Xartiyasiga qo'shilib, davlat boshqaruvida shaffoflik va ochiqlikni ta'minlash bo'yicha xalqaro majburiyatlarni o'z zimmasiga oldi. Transparency International tashkilotining 2024-yil uchun Korrupsiyani qabul qilish indeksida O'zbekiston 180 ta davlat orasida 32 ball bilan 121-o'rinni egallagani islohotlar yo'lida hali amaliy vazifalar ko'pligini, biroq harakatlar tizimli ekanini ko'rsatadi.

FAQAT JAZO BILAN YENGIB BO'LMAYDI

Korrupsiyaning oldini olishda faqat jazo choralari tayanish yetarli emas. Korrupsiyaga qarshi kurashda eng katta xatolik – uni faqat jazo bilan yengish mumkin, degan qarash. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, jazo oqibat bilan kurash, murosasiz munosabat esa, sabab bilan kurashdir.

Shu bois, davlat xizmatchilarining odob-axloq qoidalari, manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish kabi profilaktik mexanizmlar amaliyotga tatbiq etilmoqda. Davlat organlari faoliyatida shaffoflik va hisobdorlikni oshirishga qaratilgan bu choralar korrupsiyaviy xavf-xatarlarni keskin kamaytirishga xizmat qilmoqda.

Davlat xizmatchisi uchun halollik faqat shaxsiy fazilat emas, balki kasbiy standart bo'lishi lozim. Shu nuqtayi nazardan, odob-axloq qoidalari va manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish korrupsiyaga qarshi kurashning markaziy elementi hisoblanadi.

Shu bilan birga, korrupsiyaga qarshi murosasiz munosabatni shakllantirishda aholining huquqiy ongi va madaniyati hal qiluvchi ahamiyatga ega. Huquqiy demokratik davlatni qurish fuqarolarning o'z huquq va majburiyatlarini bilishi, qonunga tayanib harakat qilishi bilan chambarchas bog'liq. Bu borada Adliya vazirligi va uning hududiy tuzilmalari tomonidan huquqiy savodxonlikni oshirishga qaratilgan keng qamrovli ishlar amalga oshirilmoqda.

"Adliya kuni" loyihasi doirasida mahallalar, ta'lim muassasalari va mehnat jamoalarida o'tkazilayotgan sayyor uchrashuvlar, mobil davlat xizmatlari aholining kundalik hayotida uchraydigan huquqiy muammolarga yechim topishga xizmat qilmoqda. Pensiya, meros, oilaviy nizolar, kadastr, ipoteka, ijara kabi masalalar bo'yicha berilgan amaliy huquqiy maslahatlar fuqarolarning davlatga bo'lgan ishonchini mustahkamlamoqda.

Mobil davlat xizmatlari va sayyor huquqiy maslahat berish tizimi yo'lga qo'yilgani bois, endi fuqarolar huquqiy maslahat yoki xizmat olish uchun idoralarga borib yurishga majbur emas. Bu esa, huquqiy xizmatlarning qamrovini yanada kengaytiradi. Huquqiy tanlov va aksiyalar, shu jumladan, "Huquqiy madaniyat oyligi", "Umummilliy Konstitutsiya imtihoni", "Huquqiy bilimlar viktorinasi" kabi tadbirlar aholining huquqiy faolligini oshirishga xizmat qilmoqda.

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR – OCHIQLIK VA SHAFFOFLIK MEZONI

Raqamli texnologiyalar huquqiy ma'lumotlarni aholiga yetkazishda yangi bosqichni boshlab berdi. "E-Huquqiy maslahat" platformasi, yangilangan "Lex.uz" milliy qonunchilik bazasi, sun'iy intellekt

asosida ishlovchi "Lex AI" xizmati fuqarolarga istalgan vaqtda ishonchli huquqiy axborot olish imkonini yaratdi. Bu esa, huquqiy xizmatlarning ochiqligi va shaffofligini ta'minlash bilan birga, korrupsiya uchun sharoitlarni qisqartirishga xizmat qilmoqda.

Korrupsiyaga qarshi murosasiz munosabatni jamiyat ongiga chuqur singdirish – uzoq va murakkab ijtimoiy jarayon. U faqat davlat organlarining sa'y-harakatlari bilan emas, balki fuqarolik jamiyati, ommaviy axborot vositalari, ta'lim muassasalari va har bir fuqaroning faol pozitsiyasi bilan amalga oshadi. Shu bois, korrupsiyani faqat jinoyat sifatida emas, balki taraqqiyotni to'xtatuvchi ijtimoiy illat sifatida qabul qilish madaniyatini qaror toptirish zarur.

Davlat xizmatlarining raqamlashtirilishi, ochiq budjet, davlat xaridlarida shaffof monitoring, jamoatchilik nazorati mexanizmlarining joriy etilishi fuqarolarda korrupsiyaga nisbatan murosasizlikni kuchaytiradi. Maktabdan oliy ta'limgacha antikorrupsiya ta'limini tizimli joriy etish, aniq hayotiy misollar orqali korrupsiya oqibatlarini tushuntirish esa, kelajak avlodda sog'lom huquqiy immunitetni shakllantiradi.

Jahon banki tahlillariga muvofiq, davlat boshqaruvida shaffoflik 1 foizga oshsa, investitsiya muhiti o'rtacha 0,5–0,7 foiz yaxshilanadi. Transparency International hisobotlariga ko'ra, korrupsiya darajasi past bo'lgan davlatlarda ijtimoiy xizmatlar sifati yuqori, aholining davlat institutlariga ishonchi esa barqaror bo'ladi.

Xulosa qilib aytganda, korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni qaror toptirish ma'muriy choralar majmui emas, balki jamiyatni tubdan o'zgartirishga qaratilgan strategik vazifadir. Aynan shu munosabat korrupsiyaning oldini olishda eng samarali va barqaror omil hisoblanadi. Korrupsiyaga qarshi murosasiz munosabat – bu shior yoki kompaniya emas, balki davlat va jamiyatning yetuklik darajasini belgilaydigan mezondir. Qonunlar, institutlar va raqamli yechimlar qanchalik mukammal bo'lmasin, agar jamiyat korrupsiyani oqlamasa, unga ko'z yummasa, faqat shundagina, islohotlar barqaror natija beradi.

Mirjalol ALLAKULIYEV,
Adliya vaziri o'rinbosari

MOHIYAT

3

Prezidentimizning Oliy Majlis va yurtdoshlarimizga yo'llagan navbatdagi Murojaatnomasida 6 ta ustuvor yo'nalish qamrab olindi. Xususan, oltinchi ustuvor yo'nalish – zamonaviy davlat boshqaruvi hamda adolatli sud-huquq tizimini shakllantirish mamlakatimizda olib borilayotgan keng ko'lamli islohotlarning mantiqiy davomi hisoblanadi.

Davlatimiz rahbari tomonidan bildirilgan ushbu strategik vazifalar, ayniqsa, adliya organlari faoliyatini yangi bosqichga olib chiqish, huquqiy xizmatlar sifatini oshirish va aholiga xizmat qilishda zamonaviy yondashuvlarni joriy etish nuqtayi nazaridan muhim ahamiyat kasb etadi.

Prezidentimiz ta'kidlaganidek, 2026-yildan boshlab Elektron hukumat platformasi tubdan yangilanadi va barcha davlat organlarining minglab xizmatlari hamda funksiyalari Yagona raqamli platformaga birlashtiriladi. Bu jarayon adliya organlari uchun ham qator yangi imkoniyatlarni ochib beradi. Jumladan, davlat xizmatlarini ko'rsatishda yagona standartlar joriy etiladi, fuqarolar va tadbirkorlik subyektlarining murojaatlari tezkor va samarali ko'rib chiqiladi. Qaror qabul qilish jarayonlarida ochiqlik va hisobdorlik ta'minlanadi.

Murojaatnomada alohida keltiril-

OCHIQLIK va HISOBDORLIK ta'minlanadi



ganidek, yangi raqamli ekotizim davlat xizmatlarini ko'rsatishda korrupsiya, ortiqcha byurokratiya va sun'iy to'siqlardan xoli tizimni shakllantirishga xizmat qiladi.

Toshkent viloyat adliya boshqarmasi ham bu yo'nalishda, avvalo, huquqni qo'llash amaliyotida shaffoflikni ta'minlash, xizmat ko'rsatish jarayonlarida adolat va xolislikni kafolatlash, aholining davlat idoralariga bo'lgan ishonchini mustahkamlashni ustuvor vazifa deb biladi.

Shuningdek, davlat xizmatlarini proaktiv va jamlanma shaklda

ko'rsatish tizimini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratiladi. Oddiy qilib aytganda, fuqaro bir xizmat uchun murojaat qilar ekan, unga bog'liq boshqa masalalar ham avtomatik tarzda hal etiladi. Masalan, yangi uy qurgan fuqaro kadastr hujjatini rasmiylashtirishi bilan bir vaqtda suv, elektr va gaz tarmoqlariga ulanish masalalarini ham qo'shimcha murojaatlarsiz hal qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

2026-yilda bunday jamlanma xizmatlar soni 100 taga yetkazilishi belgilangani adliya organlari oldiga katta vazifalar qo'yadi. Viloyat

adliya boshqarmasi Prezident Murojaatnomasida belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlashda raqamli davlat xizmatlarining huquqiy asoslarini takomillashtirish, aholi va tadbirkorlarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, qonun ustuvorligini ta'minlashda huquqiy nazoratni kuchaytirish borasida izchil ish olib boradi.

Adliya tizimi islohotlarning faol ishtirokchisi sifatida "inson qadri – oliy qadriyat" tamoyili asosida ish yuritib, har bir fuqaroning qonuniy huquq va manfaatlarini ishonchli himoya qilishga xizmat qiladi. Prezident Murojaatnomasida belgilab berilgan zamonaviy davlat boshqaruvi, raqamli adliya va korrupsiyadan xoli davlat xizmatlari tizimini shakllantirishga qaratilgan islohotlar mamlakatimiz taraqqiyotining muhim omillaridan biridir.

Boshqarma jamoasi tuman va shahar bo'limlari xodimlari bilan hamjihatlikda Yangi – 2026-yilda ushbu vazifalar ijrosini ta'minlash yo'lida barcha kuch va imkoniyatlarni safarbar etgan holda, davlat, jamiyat va aholi o'rtasida mustahkam huquqiy ko'priklarni bo'lib xizmat qiladi.

Abdumutalib DADAJONOV,
Toshkent viloyat adliya
boshqarmasi boshlig'i

QONUNCHILIKDAGI YANGILIKLAR

YANVAR

1 NIMALAR O'ZGARADI?



Davlat xizmatlari kompleks tarzda ko'rsatiladi

"Biznesni 15 daqiqada boshlash" tamoyili asosida tadbirkorlarni davlat ro'yxatidan o'tkazishda bir vaqtning o'zida quyidagi xizmatlar ko'rsatiladi:

- ✓ elektron raqamli imzo kalitini berish;
- ✓ bank hisobvaraqlarini ochishga ariza topshirish hamda ularni faollashtirish;
- ✓ ayrim faoliyat turlari bo'yicha litsenziya, ruxsatnoma olishga ariza yoki xabarnoma yuborish;
- ✓ ko'chmas mulk ijara shartnomasini rasmiylashtirish;
- ✓ QQS to'lovchisi guvohnomasini olish;
- ✓ onlayn nazorat-kassa mashinalarini onlayn ravishda xarid qilish va ularni soliq organlarida ro'yxatdan o'tkazish;
- ✓ yuridik shaxs rahbarini tayinlash va uni YMMT IDAKda hisobga qo'yish.



Badal to'lovi belgilandi

"Kelajak" markazlarida o'qiganlik uchun ot-onalar badali to'lovi oyiga BHMga nisbatan quyidagi miqdorlarda belgilanadi:

- ✓ Toshkent shahrida – 30 foiz;
- ✓ viloyatlar markazlarida – 25 foiz;
- ✓ respublikaning qolgan tuman (shahar)lari hamda Qoraqalpog'iston Respublikasining Nukus va Xorazmning Urganch shaharlarida – 15 foiz;
- ✓ Qoraqalpog'iston Respublikasi va Xorazmning qolgan tuman (shahar)larida – 10 foiz.

Batafsil huquqiy axborot telegram kanalida



Vizasiz rejim joriy etiladi

Amerika Qo'shma Shtatlari fuqarolari uchun O'zbekiston hududiga kirgan kundan boshlab 30 kungacha muddatga vizasiz rejim belgilanadi.

Batafsil huquqiy axborot telegram kanalida



"Byurokratiyani bartaraf etish – 2030" dasturi ishga tushiriladi

Davlat boshqaruvini raqamli transformatsiya qilish va samaradorligini oshirishga qaratilgan "Byurokratiyani bartaraf etish – 2030" dasturi ishga tushiriladi.

Dasturning asosiy vazifalari etib quyidagilar belgilandi, jumladan:

- ✓ davlat xizmatlaridan tez va qulay foydalanish orqali fuqarolarning hayot sifatini yaxshilash;
- ✓ ortiqcha tartib-taomillarni bartaraf etish va jarayonlarning shaffofligini oshirish orqali suiiste'molchilik xavfini kamaytirish.

Batafsil huquqiy axborot telegram kanalida



Ustama belgilanadi

Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarining direktor jamg'armasi mablag'lari hisobidan direktor va uning o'rinbosarlariga faoliyat samaradorligi ko'rsatkichlari (KPI) natijasiga ko'ra bazaviy tarif stavkalariga nisbatan tegishli 20 va 10 foiz miqdorida har oylik ustamalar belgilanadi.

Batafsil huquqiy axborot telegram kanalida



Batafsil huquqiy axborot telegram kanalida

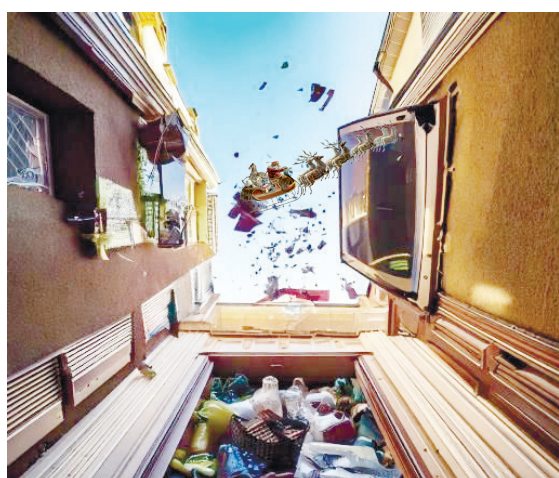




Yangi yil bayrami dunyo xalqlari tomonidan katta quvonch, umid va bayramona kayfiyat bilan kutib olinadi. Qorbobo va Qorqiz, Santa-Klaus obrazlari, yorqin chiroqlaru bezatilgan yangi yil archalari va tantanali mushakbozliklar bayramning ajralmas ramzlariga aylangan. Yangi yil har bir davlatda o'ziga xos tarzda nishonlanadi.

DUNYO DAVLATLARIDA

Yangi yil



ITALIYA

Italiyada yangi yil bayrami quvnoq an'analarga boy tarzda o'tadi. Qorbobo obrazini har bir ko'cha tadbirida uchrasiz. Eski urf-odat, qadimiy an'ana sifatida buyumlarni oynadan tashlash odati hozir ham urfda. Ayrim shaharlarda bu an'ana qat'iy taqiqlangan. Sababi, bu harakat xavfli oqibatlariga olib kelishi, bir zumda bayram kayfiyatini yo'qqa chiqarishi ham mumkin-da! Shuning uchun ham bu noodatiy va xavfli an'ana ma'muriy huquqbuzarlik hisoblanadi. Yangi yil archasini jamoat joylaridan yoki tarixiy hududlardan noqonuniy olib chiqish qonun bilan man etilgan.



BRAZILIYA

Braziliyada Yangi yil bayrami tabiat bilan uyg'un holda, ochiq osmon ostida nishonlanadi. Mamlakatda bu fasl yoz bo'lgani sababli, bayram asosan dengiz sohillarida, ayniqsa, keng plyajlarda o'tadi. Odamlarning aksariyati oq kiyimda bo'ladi – bu tinchlik, poklik va yangi yilga toza niyat bilan kirish ramzi hisoblanadi. Yarim tunda dengiz sohilida gullar suvga tashlanadi, odamlar tilak qiladi va mushakbozlik boshlanadi.

YAPONIYA

Yaponiyada yangi yil ma'naviy poklanish bayrami sifatida qabul qilinadi. Qorbobo timsollari savdo markazlarida uchrasa-da, ko'chalar tinch.

Jamoat joylarida shovqin, odobsiz xatti-harakatlar qonun bilan jazolanadi. Bayramda qonun buzgan shaxs, kim bo'lishidan qat'i nazar, javobgarlikka tortiladi.

Yaponiyada 31-dekabr kuni barcha joylarda katta tozalash ishlari olib boriladi. Yaponlar faqat uyini emas, ish joyi, do'konlarini ham tozalaydi. Yangi yilni toza jisim va toza fikr bilan kutib olish muhim deb hisoblanadi. Yangi yil kuni yaponlar qarz so'rash yoki tortishishni yomon alomat deb bilishadi. Davlat muassasalari ham asosan sokin rejimda ishlaydi. Bu sanada shovqin, ortiqcha bayrambozlik emas, balki xotirjamlik va tafakkur ustuvor turadi.



JANUBIY KOREYA

Janubiy Koreyada yangi yil bayrami chuqur ma'naviy mazmunga egaligi bilan ajralib turadi. Bu davlatda Yangi yil shovqinli bayramdan ko'ra, sokin, mulohaza va hurmat muhitida kutib olinadi. Ko'pchilik yangi yilni oila davrasida yoki milliy an'analarga muvofiq marosimlar orqali nishonlaydi. Bu mamlakatda jamoat joylarida mast holda bayram qilish qat'iy jazolanadi. Politsiya yangi yil kechasi maxsus nazorat bilan ish olib boradi. Bu choralarning hammasi ham fuqarolarning xavfsizligi va jamoat osoyishtaligini ta'minlashga qaratilgan. Qonunbuzarlik holatlarida jarima yoki ma'muriy hibs jazosi qo'llanilishi mumkin. Janubiy Koreyaga xos noodatiy odatlardan yana biri yangi yilda barcha bir yoshga katta bo'ldik, deb hisoblash an'anasidir. Bu davlatda yangi yil archalari asosan sun'iy bo'ladi, bu esa tabiatni muhofaza qilish va ekologik barqarorlikka bo'lgan munosabatni ifoda etadi. Bayramda ortiqcha bezaklardan ko'ra ma'naviy an'analarga ustuvor ahamiyat beriladi.

ChatGPT yordamida
Guli OLIMOVA tayyorladi



IMKONIYAT

A

A

A+



**Talabalarga
turar joy ijarasi uchun
pul beriladi**



**Har yilgi
mehnat ta'tili muddati
qanday hollarda
uzaytiriladi?**



**Pasport muddati
tugagach, uni o'z
vaqtida ID-kartaga
almashtirish lozim**



**Ushbu ruknda nogironligi bo'lgan
shaxslar uchun qonunchilikdagi
yangiliklar, huquqiy islohotlar haqida
ma'lumotlar berib boriladi.**

QUTLOV

Muzaffar AMINOVA!

Siz Samarqand viloyatida FHDY organlari tizimida uzoq yillar davomida sidqidildan mehnat qilib, adliya sohasining rivojiga munosib hissa qo'shgan fidoyi mutaxassis sifatida el-yurtimiz hurmatiga sazovor bo'ldingiz. Fuqarolarning taqdiri, oila va jamiyat barqarorligi bilan bog'liq sohadagi yutuqlaringiz – halollik, adolat va yuksak kasb madaniyatining yorqin namunasidir.

Kasbingizga sadoqatingiz, ishga bo'lgan mehr va mas'uliyatingiz yosh avlod uchun haqiqiy ibrat maktabidir. Ko'p yillik mehnat faoliyatingiz davomida minglab oilalar taqdiriga baxtiyorlik chorahalarida daxldor bo'ldingiz, quvonch va tashvishlarda to'g'ri maslahat berdingiz. Hurmat va e'tiborga, mehr va e'zozga munosibsiz. Tabarruk yoshingiz muborak bo'lsin! Sizga mustahkam sog'lik, xotirjamlik, oilaviy baxt va uzoq umr tilaymiz!

Iroda BEKMIRZAYEVA!

Farg'ona vodiysida notariat sohasida uzoq yillar davomida halol mehnat qilib, adliya tizimida o'z o'rnini va yuksak obro'-e'tibor topgan faxriy ayol sifatida e'tirof etilgansiz. Mas'uliyatli va ishonch talab qiladigan tizimda fidoyilik, adolatparvarlik va qonun ustuvorligiga sodiqlikni faoliyatingiz mezoniga aylantirdingiz.

Fuqarolar bilan muomaladagi yuksak madaniyatingiz, sabr-toqatingiz va insonparvarlik fazilatlarining nafaqat hamkasblar, balki keng jamoatchilik orasida ham alohida hurmatga loyiq.

Yubiley yoshingiz qutlug' bo'lsin! Sizga mustahkam sog'lik, saodatli umr tilaymiz. Farzandlar va nabiralar kamolini ko'ring! Elga qilgan xizmatlaringiz uchun cheksiz tashakkur!

E'zoz va qadr

Adliya vazirligi, Toshkent viloyat adliya boshqarmasi hamda Faxriylar kengashi tashabbusi bilan o'tkazilgan kengashning taqdimot marosimi "E'zoz va qadr" deb nomlangan bayram kechasiga aylandi. Viloyat adliya tizimida notariat va FHDY organlarida uzoq yillar samarali mehnat qilib, faxriylik maqomiga ega bo'lgan fidoyilarga ehtirom ko'rsatildi.

Tadbirida ishtirok etgan adliya boshqarmasi boshlig'ining sobiq o'rinbosari, ko'pchilikning ustozlari Gulnara Isaxanova sohadagi murakkab va qiyin paytlarda xalq xizmatida bo'lgan faxriylarga kasbiy bilim va tajribalari uchun minnatdorlik bildirdi. Tizimda uzoq yillar davomida adolat va qonun ustuvorligi tamoyillariga sodiq qolib, halol mehnat qilgan faxriylar – Gulzira Sharipova, Bluxan Matanova, Aziza Qayumovalar ham e'zoz va ehtirom uchun tashkilotchilardan minnatdor bo'lishdi, tizimda olib borilayotgan huquqiy, ma'naviy va ma'rifiy targ'ibotni jonlantirish uchun bor bilim va tajribalarini sarflashga tayyor ekanliklarini bildirishdi.

Adliya tizimida har bir faxriyning o'rne, mehnatining qadri borligi alohida ta'kidlanib, tadbir ishtirokchilariga "Faxriy yorliq" va qimmatbaho sovg'alar topshirildi.

Gulnoz RADJABOVA,
Toshkent viloyat adliya boshqarmasi
Faxriylar kengashi raisi

**NIKOH
SHARTNOMASI****huquqiy kafolatmi
yoki ehtiyot chorasi?**

Oila – jamiyatning eng muhim tayanchi sanaladi. O'zaro ishonch, hurmat va sadoqat ustiga qurilgan nikoh sog'lom jamiyat kafolatidir. Ammo hayotda moliyaviy masalalar ko'plab muammolarning ildizi bo'lishi mumkin. Shu bois, turmush qurayotgan juftliklar o'rtasida mulkiy masalalarning aniq tartibga solinishi, ayniqsa, kelajakdagi nizolarning oldini olish nuqtayi nazaridan muhim hisoblanadi. Bu esa, nikoh shartnomasi institutining o'rni va ahamiyatini oshiradi.

Nikoh shartnomasi nima?

Oila kodeksiga ko'ra, nikoh shartnomasi – bu nikohlanuvchi shaxslarning yoki er-xotinning nikoh davrida va (yoki) nikohdan ajratilgan taqdirda ularning mulkiy huquqlari hamda majburiyatlarini tartibga soluvchi yozma kelishuvdir.

Bu hujjat er-xotin o'rtasidagi mulkiy munosabatlarga aniqlik kiritish, ularni qonuniy asosda mustahkamlash va kelgusida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nizolarning oldini olish vositasi sifatida xizmat qiladi.

Tuzish tartibi va vaqti

Nikoh shartnomasi ikki holatda – nikohdan oldin yoki nikoh davrida tuzilishi mumkin. Agar nikohdan oldin tuzilgan bo'lsa, u nikoh davlat ro'yxatidan o'tkazilgan kundan boshlab kuchga kiradi. Har qanday holatda bu hujjat yozma shaklda tuzilishi va notarial tasdiqlanishi shart.

Mazmuni

Nikoh shartnomasi orqali er va xotin quyidagi masalalarni belgilab olishga haqlidir:

- ✓ birgalikdagi mulkning egalik shakli (umumiy, ulushli yoki alohida);
- ✓ kelgusidagi mulk taqsimoti;
- ✓ o'zaro moddiy ta'minot va oila xarajatlarning taqsimoti;
- ✓ daromadlar ustidan hamkorlik;
- ✓ nikohdan ajralganda mulkning qanday taqsimlanishi;
- ✓ birgalikdagi tadbirkorlik faoliyati qoidalari.

Biroq shartnomada shaxsiy nomulkiy munosabatlar, bolalarga oid huquq va majburiyatlar, sudga murojaat qilish huquqi yoki er-xotindan birining manfaatlariga zid keluvchi qoidalar belgilanishi mumkin emas. Bu – fuqarolik huquqlarini himoya qilishdagi asosiy kafolatdir.

O'zgartirish va bekor qilish

Er va xotin o'zaro kelishuv asosida nikoh shartnomasini istalgan vaqtda o'zgartirishi yoki bekor qilishi mumkin. Biroq bu ham shartnomadagi shaklga muvofiq, yozma va notarial tartibda amalga oshiriladi. Shuningdek, agar taraflar kelisha olmasa, sud orqali shartnoma o'zgartirilishi yoki bekor qilinishi mumkin.

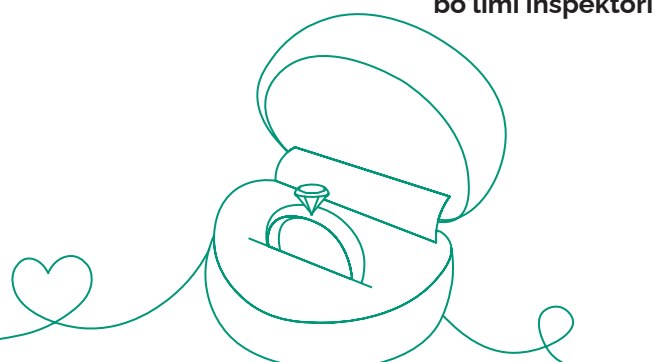
Huquqlari

Er-xotin shartnoma tuzayotganda, uni o'zgartirayotgan yoki bekor qilayotgan bo'lsa, o'z kreditorlarini bu haqda xabardor qilishi shart. Aks holda, ular o'z majburiyatlari uchun javobgarlikni to'liq o'z zimmasiga oladi.

Xulosa

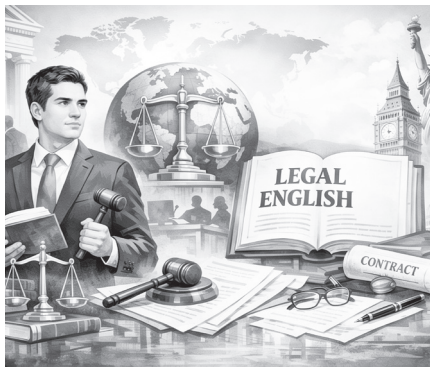
Nikoh shartnomasi – bu ishonchsizlik belgisi emas, balki ongli va mas'uliyatli qaror. U faqat mulkiy munosabatlarni huquqiy asosda tartibga soladi. Shartnoma nafaqat ajrashish holatida, balki oilaviy hayot davomida yuzaga keladigan moliyaviy qarorlar va mas'uliyatni aniq belgilash orqali oilaviy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Yodgora ISKANDAROVA,
Yakkasaroy tumani 2-son FHDY
bo'limi inspektori





INGLIZ TILI VA HUQUQ



Bugungi globallashuv sharoitida xorijiy tillarni, ayniqsa, ingliz tilini mukammal egallash deyarli barcha sohalar uchun muhim kasbiy ustunlikka aylanib bormoqda. Huquq sohasida esa til bilishning ahamiyati alohida e'tiborga loyiq. Zero, qonun, huquq va til bir-biridan ajralmas tushunchalar bo'lib, yurist faoliyatining asosini aynan so'z, mantiq va huquqiy ifoda tashkil etadi. Qonunni to'g'ri talqin qilish, huquqiy fikrni aniq va asosli bayon etish, sud jarayonlarida o'z pozitsiyasini ishonch bilan zamonaviy yurist uchun qo'shimcha ko'nikma emas, balki kasbiy tafakkurni kengaytiruvchi muhim vositadir.

Huquqshunoslikda til faqat muloqot vositasi bo'lib qolmay, balki huquqiy fikrlashni shakllantiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Ingliz tilida huquqiy matnlarni o'rganish, xalqaro sud qarorlarini tahlil qilish, xorijiy ilmiy adabiyotlar bilan ishlash yosh yuristning tafakkur doirasini kengaytiradi. Bu jarayonda so'z tushunchaga, tushuncha esa huquqiy fikr darajasiga ko'tariladi.

Zamonaviy yuridik ta'lim tizimi aynan shunday kompetensiyalarni – tahliliy fikrlash, huquqiy nutq madaniyati va xalqaro huquqiy tafakkurni shakllantirishni o'zining ustuvor vazifalaridan biri deb biladi. Ingliz tilini mukammal bilgan yurist uchun har bir huquqiy hujjat, har bir norma va har bir matn nafaqat qonuniy talab, balki tafakkur sinovi hisoblanadi.

So'nggi yillarda dunyo miqyosida "Legal English" – huquqiy ingliz tili yo'nalishiga bo'lgan qiziqish sezilarli darajada ortib bormoqda. Ushbu yo'nalish umumiy til o'rganish

bilan cheklanmay, huquqiy terminologiyani puxta egallash, shartnomalar, da'vo arizalari, memorandumlar va boshqa rasmiy hujjatlar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirishni ham o'z ichiga oladi. "Legal English" kurslarida tahsil olgan talabalar sud nutqini tuzish, huquqiy hujjatlarni ingliz tilida aniq va rasmiy uslubda yozish malakasiga ega bo'ladilar. Bugungi kunda O'zbekistonning yirik oliy ta'lim muassasalarida, jumladan Toshkent davlat yuridik universiteti, Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti hamda xorijiy oliy o'quv yurtlari filiallarida mazkur yo'nalish bo'yicha darslar yo'lga qo'yilgani yosh yuristlarning xalqaro maydonda raqobatbardosh mutaxassis bo'lib yetishishiga xizmat qilmoqda.

Huquq sohasida ingliz tilini bilishning amaliy ahamiyati ham nihoyatda katta. Ingliz tilini bilgan yurist xorijiy qonun hujjatlarini asl manbadan o'qiy oladi, xalqaro tashkilotlar va diplomatik vakolatxonalarda faoliyat yuritish imkoniyatiga ega bo'ladi, chet el sud amaliyotini o'rganadi. Xalqaro biznes huquqi, intellektual mulk, inson huquqlari, arbitraj kabi sohalarida ingliz tilidagi hujjatlar bilan ishlash zarurati tobora ortib bormoqda. Shu bois bugungi kunda ingliz tilini bilish huquqshunos uchun afzallik emas, balki kasbiy zaruratga aylangan.

Ingliz tilini o'rganish yosh yuristga nafaqat til ko'nikmalarini, balki keng dunyoqarashni ham beradi. U xalqaro adolat, huquqiy davlat va inson huquqlari kabi tushunchalarni global miqyosda anglashni o'rganadi. Bu esa uni nafaqat yetuk mutaxassis, balki tafakkuri keng, mas'uliyatli shaxs sifatida shakllantiradi.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili va huquq sohasi bir-birini to'ldiruvchi va boyituvchi ikki muhim yo'nalishdir. Til bilimlari yuristga huquqiy bilimlarni amaliyotda samarali qo'llash imkonini bersa, huquq tilda mazmun va ijtimoiy ahamiyat kasb etadi. Shu bois yosh yuristlar uchun ushbu ikki sohaga birdek e'tibor qaratish zamon talabi va kasbiy muvaffaqiyatning mustahkam poydevoridir. Bugun ingliz tilini puxta egallagan yurist ertaga xalqaro miqyosda o'z yurtining manfaatlarini munosib himoya qila oladigan, global tafakkurga ega mutaxassisga aylanishi shubhasiz.

Sug'diyona OTAMIRZAYEVA,
Toshkent davlat yuridik universiteti o'qituvchisi

Mehnat kodeksining 299-moddasiga muvofiq, ishdagi yutuqlari uchun xodimga nisbatan mehnat uchun rag'batlantirish choralari qo'llanilishi mumkin. Rag'batlantirish turlari va ularni qo'llash tartibi jamoa kelishuvlarida, jamoa shartnomasida, ichki mehnat tartibi qoidalarida, mehnat to'g'risidagi boshqa huquqiy hujjatlarda hamda mehnat shartnomasida belgilanadi.



RAG'BAT BU – SAMARALI MEHNAT

Agar xodimga nisbatan intizom to'g'risidagi ustavlar va nizomlar amal qilsa, rag'batlantirish turlari va ularni qo'llash tartibi tegishli intizomiy hujjatlarda belgilangan bo'ladi. Shuningdek, xodimlar mehnat sohasida jamiyat va davlat oldidagi alohida xizmatlari uchun davlat mukofotlariga taqdim etilishi mumkin.

Mehnat kodeksiga ko'ra, ish haqi, mukofotlar, qo'shimcha to'lovlar, ustamalar va mehnatga haq to'lash tizimida nazarda tutilgan boshqa to'lovlar mehnat uchun rag'batlantirish turlari jumlasiga kirmaydi. Intizomiy jazoning amal qilish muddati davomida intizomiy javobgarlikka tortilgan xodimlarga mehnatga haq to'lash tizimida nazarda tutilgan mukofotlarni to'lash masalasi mukofotlash to'g'risidagi tegishli nizomlar asosida hal etiladi. Shu bilan birga, intizomiy jazoning amal qilish muddati ichida xodimga nisbatan rag'batlantirish choralari, jumladan mehnatga haq to'lash tizimiga kirmaydigan hamda mehnat natijalariga bog'liq bo'lmagan mukofotlar (bayramlar, kasb bayramlari, yubileyar munosabati bilan beriladigan mukofotlar va boshqalar) qo'llanilmaydi.

Mehnat kodeksining 252-moddasiga muvofiq, rag'batlantiruvchi xususiyatga ega to'lovlar jumlasiga xodimlarga mehnatdagi yuksak yutuqlari, kasbiy mahorati, energiya resurslari va materiallarni tejaganligi, shuningdek, oldindan belgilangan ko'rsatkichlarga erishganligi uchun beriladigan mukofotlar, ish haqiga qo'shimcha to'lovlar, ustamalar va boshqa to'lovlar kiradi.

Mehnatga haq to'lash tizimida nazarda tutilgan mukofot xodimni oldindan belgilangan ko'rsatkichlar va shartlarga erishishga undash maqsadida ish haqining tarkibiy qismi sifatida belgilangan bo'lib, u xodimga asosiy maoshidan (tarif stavkasidan) tashqari to'lanadigan pul mukofotidir.

Mehnatga haq to'lash tizimida nazarda tutilmagan rag'batlantiruvchi mukofot esa bir martalik xususiyatga ega bo'lib, ish beruvchining qaroriga asosan xodimning mehnat natijalariga bog'liq bo'lmagan holatlarda – yubileyar, bayram sanalari yoki muayyan harakatlar (ish beruvchining alohida muhim topshirig'ini bajarish, ratsionalizatorlik taklifini kiritish va boshqalar) munosabati bilan to'lanadi.

Ustama xodim tomonidan mehnat shartnomasida nazarda tutilgan ish bajarilgani uchun to'lanadigan pul to'lovi bo'lib, u rag'batlantiruvchi (kasbiy mahorat, uzoq muddat xizmat qilganlik, muayyan tashkilot yoki tarmoqdagi ish staji uchun ustamalar) yoki kompensatsiya xususiyatiga ega (ishning ko'chma yoki sayyor xususiyati, noqulay tabiiy-iqlim sharoitlari, zararli yoki og'ir mehnat sharoitlari, mehnat jadalligi uchun ustamalar) bo'lishi mumkin.

Ish haqiga qo'shimcha to'lov esa xodim tomonidan uning bevosita xizmat vazifalariga kirmaydigan qo'shimcha ishlar bajarilganligi uchun kompensatsiya sifatida yoki kafolatli to'lov tarzida amalga oshiriladi.

Mukofotlash, ish haqiga doir qo'shimcha to'lovlar va ustamalar, shuningdek, boshqa rag'batlantiruvchi to'lovlar tizimi ish beruvchi tomonidan kasaba uyushmasi qo'mitasi bilan kelishilgan holda belgilanadi. Budjet tashkilotlarida esa rag'batlantiruvchi to'lovlarni qo'llash tartibi va shartlari qonunchilik bilan belgilanadi.

Xulosa qilib aytganda, mehnat uchun rag'batlantirish tizimi xodimlarni samarali mehnatga undash, ularning kasbiy faolligi va mas'uliyatini oshirishga xizmat qiladi. Belgilangan huquqiy tartiblarga muvofiq, xodimlarni rag'batlantirish ish beruvchi tomonidan qonuniy asoslarda amalga oshiriladi.

Rustamxon ABULXAYROV,
Toshkent davlat yuridik universiteti o'qituvchisi



RAQAMLI TA'LIMDA TALABALAR BILIMI qanday baholanadi?

Bugungi kunda ta'lim tizimi jadal sur'atlarda raqamli muhitga o'tmoqda. Dars jarayonlarida elektron platformalar, onlayn test tizimlari, masofaviy o'quv kurslari va sun'iy intellekt asosidagi tahlil vositalaridan foydalanish endi yangilik emas, balki zaruratga aylanib bormoqda. Shunday bir sharoitda talabaning individual faoliyatini an'anaviy usullar bilan baholash ko'p hollarda yetarli natija bermaydi.

Yangicha qarashlar

Raqamli ta'lim muhiti deganda biz nafaqat kompyuter yoki internetdan foydalanishni, balki talaba faoliyatini avtomatik kuzatish, tahlil qilish va natijalarini adolatli baholash imkonini beruvchi tizimni ham tushunamiz. Masalan, zamonaviy "No Clone" kabi dasturlar talabalarning mustaqil ishlari, kod yozish ko'nikmalari yoki ijodiy topshiriqlarini tahlil qilib, ularning shaxsiy o'sish dinamikasini aniqlab beradi.

Endilikda o'qituvchi faqat bilimni o'lchovchi emas, balki ma'lumotlarni tahlil etuvchi va yo'naltiruvchi mentor vazifasini ham bajaradi. Sun'iy intellekt yordamida har bir talabaga mos yondashuv tanlanadi, uning kuchli va zaif tomonlari avtomatik tarzda aniqlanadi. Bu esa, talabaning shaxsini yaxlit o'rganish, uning bilimlarni o'zlashtirishini to'g'ri va xolisona baholash, o'qitishni individuallashtirish imkonini beradi.

Adolatli baholash uslubi

An'anaviy baholashda inson omili, ya'ni subyektivlik muammosi mavjud. Ba'zan o'qituvchining kayfiyati, auditoriyadagi faollik yoki talaba-

ning nutq uslubi bahoga ta'sir qilishi mumkin. Raqamli tizimda esa, bu muammo bartaraf etiladi. Masalan, o'quv analitikasi (learning analytics) texnologiyasi yordamida talabalar faoliyati – topshiriqni bajarish vaqti, tezligi, to'g'riligi, ijodiylik darajasi avtomatik ravishda hisobga olinadi.

Bunday yondashuv nafaqat baholashda shaffoflikni ta'minlaydi, balki o'qituvchiga ham samarali tahlil imkonini yaratadi. Talaba esa, o'z natijalarini real va tezkor ko'rish orqali o'z ustida ishlashga rag'batlanadi.

Pedagog oldida mas'uliyat

Raqamli ta'lim faqat texnologiyani emas, balki o'qituvchining fikrlash madaniyatini ham o'zgartiradi. Endilikda o'qituvchi raqamli baholash vositalaridan foydalana olishi, natijalarini tahlil qilib, talaba bilan samarali muloqot qila olishi zarur.

O'quv jarayonini boshqarish endi "his-tuyg'u"ga emas, ma'lumotga asoslangan qarorlarga tayanadi. Bu esa, zamonaviy pedagogdan doimiy o'sish, yangi texnologiyalarni o'zlashtirishni talab qiladi.

Raqamli ta'lim muhitida talabalar individual faoliyatini baholash shunchaki texnik jarayon emas, balki ta'lim sifatini oshirish, adolatni ta'minlash va shaxsga yo'naltirilgan o'qitishni amalga oshirishning muhim vositasidir. Bugun bu yo'nalishda har bir o'qituvchi, har bir oliy ta'lim muassasasi o'z ulushini qo'shsa, ertangi kunda raqamli pedagogika mamlakatimiz ta'limining tayanch tamoyiliga aylanadi.

Sayxun AZIMQULOV,
Chirchiq davlat
pedagogika universiteti
katta o'qituvchisi



Kechagina faqat insonga xos deb hisoblangan ijod bugun sun'iy intellekt qo'lida – u she'r yozmoqda, rasm chizmoqda, kuy bastalab, hatto mumtoz qo'siqlarni kuylamoqda. Savol tug'iladi: sun'iy intellekt shunchalik serqirra ijodkor ekan, aruz vaznida she'r yoza oladimi?

SI ARUZDA SHE'R YOZA OLADIMI?

Bugungi kunda sun'iy intellekt hayotimizning deyarli barcha jabhalariga kirib kelgan. Media, ta'lim, tibbiyot, san'at – barcha sohalarida uning imkoniyatlari sinovdan o'tmoqda. Xorijiy mamlakatlarda SI yordamida she'rlar, hikoyalar, hatto kitoblar yaratilayotgani kuzatilmoqda. Masalan, Pittsburg universiteti olimlari o'tkazgan tajribada ishtirokchilarga mashhur shoirlar, masalan, Shekspirning she'rlari va sun'iy intellekt tomonidan yozilgan she'rlar taqdim etilganda, ko'pchilik SI ijodini yuqoriroq baholagan. Buning sababi oddiy – sun'iy intellekt yaratgan matnlar o'quvchi tomonidan osonroq qabul qilinadi.

Yana bir savol tug'iladi: qisqa muddatda shunchalik murakkab yo'lni bosib o'tishga ulgurgan sun'iy intellekt mustaqil subyektmi yoki shunchaki vositami? Hozirgi qonunchilikka ko'ra, sun'iy intellekt huquq va majburiyatlarga ega emas. Demak, u yaratgan mahsulot uchun javobgarlik inson, ya'ni dasturlovchi yoki buyurtmachi zimmasida qoladi. Biroq mutaxassislar fikricha, bu yondashuv kelajakda qayta ko'rib chiqilishi mumkin.



O'zbekistonda ham sun'iy intellektga bo'lgan qiziqish ortib bormoqda. U orqali tarixiy shaxslar ovozi tiklash, "Boburnoma" kabi asarlarni vizuallashtirish, jadidlar obrazini qayta jonlantirish kabi loyihalar amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, SI matnlarga kuy bastalash, turli uslublarda qayta ishlash va hatto she'riy shaklda ifoda etish imkoniyatiga ham ega.

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt she'r yoza oladi, hatto aruz qoidalariga rioya qilishi ham mumkin. Lekin u hali ijodkor emas... Qo'rqish kerak bo'lgan narsa texnologiyaning o'zi emas, balki undan foydalanishni bilmaslikdir.

Umida VALIYEVA,
jurnalist

E'LOMLAR

"ULUG'-DUR" advokatlik byurosi advokati Umarov Ulug'bek Usmonaliyevichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Chinoz tuman sudining 2025-yil 28-martdagi hukmiga asosan;

"ODIL PROTECTION" advokatlik byurosi advokati Normatov Akbar Gayratovichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Parkent tuman sudining 2025-yil 8-oktabrdagi hukmiga asosan;

"RAXIMOV KUDRAT NORMATOVICH" advokatlik byurosi advokati Raximov Kudrat Normatovichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Chirchiq shahar sudining 2025-yil 23-iyundagi hukmiga asosan;

"ANORA HIMOYA" advokatlik byurosi advokati Sultanov Sherzod Egamberdiyevichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Chilonzor tuman sudining 2025-yil 14-noyabrdagi hukmiga asosan;

"XIMOYACHI KENJAYEV" advokatlik byurosi advokati Kenjayev Xushbaxt Jurayevichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Bo'stonliq tuman sudining 2025-yil 28-maydagi hukmiga asosan;

"SABR DE FACTO" advokatlik byurosi advokati Xamidov Baxtiyor Xamidovichning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi jinoiat ishlari bo'yicha Chirchiq shahar sudining 2025-yil 14-noyabrdagi hukmiga asosan;

"ASFANDIYOR-AMIRSHOH FAYZ" advokatlik byurosi advokati Shaybutayev Muxiddin Abdukaxarovichning arizasiga asosan ularning advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi va advokat maqomi Toshkent viloyat adliya boshqarmasining 2025-yil 17-dekabrda 359-um-sonli buyrug'iga asosan tugatildi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi malaka komissiyasining 2025-yil 25-dekabrda 20-son majlis qarori va adliya vazirining tegishli buyrug'iga asosan Nukus shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius B. Auyezovning litsenziyasining amal qilishi hamda notarius maqomi 1 (bir) oy muddatga to'xtatildi.

O'zbekiston Respublikasi "Notariat to'g'risida"gi qonunining 15²-moddasiga muvofiq Jizzax viloyat adliya boshqarmasining 2025-yil 25-dekabrda 245-um-sonli buyrug'iga asosan Jizzax shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius E. Ortiqov, Mirzacho'l tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius A. Xaydarov, Zafarobod tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius N. Zavqiyev va Zarbdor tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius I. Artikmuradovlarga berilgan xususiy notarial faoliyat bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyaning amal qilishi 1 (bir) oy muddatga to'xtatildi.

Oddiy savol va havasli javoblar



Yil yakunlanishiga ham qisqa fursatlar qoldi. Har gal boshlangan yil yakunida, beixtiyor bosib o'tilgan yo'llar adog'ida ortga nazar tashlaymiz, ishlarimizni sarhisob qilamiz. 2025-yil kimlar uchun yuksak dovonlarni zabt etishga, orzulari ushaliishiga imkon berdi. Kimlardir oddiylikdan baxt, saodat topdi. O'qish, izlanishlariga qanot bo'ldi, hayotning bebaho tuhfaridan bahramandlik nasib etdi.

Adliya tizimida faoliyat olib borayotgan hamkasb va zamondoshlarimizga "2025-yil hayotingizda qanday iz qoldirdi?" degan savol bilan murojaat qildik. Javoblardan ayonki, ularning yutuqlari havas qilsa arzigulik.

Yorqin va unutilmas lahzalar yili bo'ldi



Nuriya BERDINIYAZOVA,
Qoraqalpogiston Respublikasi
Adliya vazirligi mas'ul xodimi:

– Bu yil men uchun samarali, mazmunli va unutilmas yutuqlarga boy bo'ldi. Avvalo, yil boshida Prezident Administratsiyasi rahbari Saida Mirziyoyeva Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasining "Rahbar ayollar maktabi" o'quv dasturini muvaffaqiyatli tugatgan va ish faoliyatida yaxshi natijalarga erishgan bir guruh xotin-qizlar bilan uchrashgani va mazkur uchrashuvda men o'z nutqim bilan ishtirok etganimni faxr bilan aytmoqchiman. Respublikamizdagi kuchli rahbar ayollar bilan uchrashuv hayotimdagi eng yorqin lahzalar, desam mubolag'a bo'lmaydi.

Bundan tashqari, o'zim uchun muhim bo'lgan qo'shimcha bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirdim, ya'ni iqtisodiyot yo'nalishidagi bilimlarimni mustahkamlash

maqsadida Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabining xalqaro boshqaruv yo'nalishida magistraturaning 1-bosqichini tugatdim.

2025-yilda o'z ustimda jiddiyroq ishladim, har tomonlama rivojlanishga e'tibor qaratdim. Turli malaka oshirish kurslarida o'qidim, sport va intellektual tadbirlarda ishtirok etib, diplom va sertifikatlarini qo'lga kiritdim. Oldimga aniq maqsadlar qo'yib, ularni bosqichma-bosqich amalga oshirdim. O'z vaqtida qaror qabul qilish, xatolardan saboq olish va oldinga intilish hayotimning asosiy mezoniga aylandi.

Yil oxirida esa, huquqiy targ'ibot sohasidagi faol ishtirokim va tashabbuslarim e'tirof etilib, "Huquqiy targ'ibot ishlari a'lochisi" ko'krak nishoni bilan taqdirlandim.

Yangi – 2026-yil hammaga omad va yaxshilik olib kelsin!

Angliyadan alangali salom



Ma'ruf LUKCHAYEV,
University of Reading
magistranti
(Buyuk Britaniya)

"Adolat" milliy huquqiy axborot markazida ishlash jarayonida "El-yurt umidi" jamg'armasi stipendiyasi sohibi bo'ldim. Ushbu yuksak ishonch va davlatimiz e'tibori natijasida 2025-yilda Buyuk Britaniyaning nufuzli oliy ta'lim muassasalaridan biri – "University of Reading"da tahsil olishni boshladim.

University of Reading xalqaro miqyosda tan olingan, dunyoning yetakchi universitetlari qatoridan o'rin olgan oliy ta'lim muassasalaridan biri hisoblanadi. Bu ilm dargohi o'zining ilmiy-tadqiqot salohiyati, huquqiy ta'lim sifati hamda global akademik hamkorliklari bilan xalqaro reytingda jahonning top 200 ta universiteti qatoriga kiradi.

Hozirda mazkur universitetning School of Law fakultetida Xalqaro huquq (International Law) yo'nalishi bo'yicha magistratura bosqichida ta'lim olayapman.

2025-yil hayotimda muhim ilmiy shakllanish davri sifatida alohida ahamiyat kasb etdi, desam adashmagan bo'laman. Xalqaro huquq va global siyosiy jarayonlarga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan Buyuk Britaniya davlatida huquq sohasida tahsil olish katta sharaf va mas'uliyat, albatta.

Asosiy maqsadim bu yerda olgan bilim va tajribamni kelgusida xalqaro huquq normalariga tayangan holda, yurtimiz manfaatlarini yo'lida samarali sarflashdir.

Yangi yilda barchaning ezgu orzu-niyatlari amalga oshsin!

Yosh olimlar safiga qo'shildim



Faringiz YUSUPOVA,
Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti dotsenti vazifasini bajaruvchi, yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori:

– Har bir yilning o'ziga yarasha zalvorli yuki, mas'uliyati bor. Bu yukni ko'tarish uchun chuqur bilim va

iroda, mas'uliyat talab etiladi. Keyingi 4-5 yilda olgan bilimlarim, to'plagan tajribam bugungi kunda o'z natijasini berayapti. Ilmiy izlanishlarim zoye ketmadi. 3 ta monografiya, 3 ta o'quv qo'llanmasi va bir qator darsliklar hamda 50 dan ortiq ilmiy maqolalarim bilan yosh olimlar safiga qo'shildim.

Xalqaro hamkorlik doirasida Qozog'iston Respublikasining TOP-1000 ro'yxatiga kiruvchi Muxtor Avezov nomidagi oliy ta'lim muassasasi hamda Miras universiteti bilan faol ilmiy aloqalar yo'lga qo'yilgan bo'lib, xorijiy ekspert sifatida ilmiy ishlarga taqrizlar tayyorlash va tadqiqotchilarga metodik ko'mak berish men uchun yilning muhim jihati bo'ldi.

Bugungi kunda nafaqat ilmiy va pedagogik faoliyat, balki advokatlik amaliyoti bilan ham shug'ullanib, aholiga malakali va tezkor, eng muhimi, bepul yuridik yordam ko'rsatish orqali ko'plab fuqarolarning huquqlarini himoya qilishga hissa qo'shayotganimdan mamnunman.

2025-yil – unutilmas va e'tiroflar yili bo'ldi. "Adliya ayoli" ko'rik-tanlovining Respublika bosqichida 1-o'rinni qo'lga kiritdim. Ushbu g'alaba men uchun o'zgacha mukofot, yangi orzu-umidlarga qanot bo'ldi. Yangi – 2026-yilda ham yuzimiz yorug' bo'lsin!

INSON VA QONUN

MUASSIS:

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ADLIYA VAZIRLIGI

"ADOLAT" MILLIY HUQUQIY
AXBOROT MARKAZI NASHRI

info@adolatmarkazi.uz

2007-yil 3-yanvarda
O'zbekiston
Matbuot va
axborot agentligida
0081-raqam bilan
ro'yxatga olingan



Bosh muharrir

Asliddin
ALIMARDON

Gazetadagi barcha
kontentlar sun'iy intellekt
yordamida tayyorlangan.

Navbatchi
Marusa Hosilova

G'oya muallifi
Jasur Tojiboyev

Nashr indeksi: 137

"Inson va qonun" gazetasi hamda "Huquq va burch" ijtimoiy-huquqiy jurnali birlashgan tahririyati kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. A3 bichimida, 2 bosma taboq hajmda, ofset usulida "MATRIX" MChJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent shahri, Mirzo Ulug'bek tumani, Sayram 7-tor ko'chasi, 52-uy

Tiraji – 1 353

Buyurtma raqami – 1 052

Topshirish vaqti – 19:00
Topshirildi – 19:00

MANZILIMIZ:

100060, Toshkent sh.
Amir Temur shohko'chasi
19-uy.

Faks: (71) 233-28-18
Obuna bo'limi:
(71) 233-25-65

Bahosi kelishilgan narxda

1 2 3 4 5